

Maankäyttöviranomaisen näkemys Viron maauudistuksesta

Karin Kollo

Viron maankäyttövirasto on Virossa vastuussa geodeettisten että kartografisten tehtävien suorittamisesta maan alueella ja vastaa sen lisäksi myös maakirjan hoitamisesta. Maakirjan hoitamiseen on luotu lukuisia oikeussäädöksiä, mm. maakirjalaki, maakirjan hallintajärjestys jne. Merkittävänä oikeussäädöksenä voidaan mainita myös geodeettisen järjestelmän voimaan saattamisen määräys (astunut voimaan 1. kesäkuuta 2004). Tässä määräyksessä on säädetty, että kaikissa valtion tietojärjestelmissä on käytettävä yhtenäistä L-EST97-koordinointijärjestelmää, joka perustuu EUREF89-realisaatioon.

Maakirja on valtion perusrekisteri. Maakirja lähtee toiminnassaan maakirjalaisissa säädettyistä tavoitteista ja tehtävistä. Maakirjan hoitamisen tavoitteena on maan arvon, maan luonnonmukaisen tilan ja maan käytöstä kertovien tietojen kerääminen, säilyttäminen ja julkisuu-delle niiden saatavuuden varmistaminen. Tietojärjestelmien lain merkityksessä on maakirjan vastuullinen käsittelijä ympäristöministeriö ja valtuutettu käsittelijä eli maakirjan haltija maankäyttölaitos. Maakirjan haltijan tehtävänä on maakirjayksikköjen rekisteröinti, maankäyttöoikeuksien ja rajoitusten rekisteröinti sekä maan arvostamiseen tarvittavien tietojen kerääminen ja käsittely.

Geodeettisten ja kartografisten töiden tärkein tavoite on ollut maakirjan hoitamisen tukeminen. Tätä varten on saatu päätökseen I kartoituskierron (vuosina 1992–2004), sekä tätä varten luotu kattava geodeettinen verkko. Viron geodeettinen verkko koostuu luokituksen mukaan kolmesta luokasta: I ja II luokka sekä tihennysverkko. Maanmittareiden kannalta tärkein on tihennysverkko, joka on luotu paripisteiden järjestelmänä siten, että paripisteiden välimatka on 5–8 km, ja pisteiden välimatka parissa noin 500 m. Sen lisäksi on paripisteiden

väliin oltava näkyvyys varmistettuna. Viron tihennysverkossa on yhteensä 3 922 pistettä; I ja II luokan verkon pisteet (212) mukaan lukien on käytössämme 4 134 pisteen muodostama geodeettinen verkko. I ja II luokan pisteiden tarkkuus on ± 1 cm ja tihennysverkon tarkkuutena $\pm 3-5$ cm. Tihennysverkko on rakennettu vuosina 1991–2000. Koska geodeettinen verkko toimii vain silloin, kun todella pystymme löytämään pisteet maastosta, niin geodeettisen verkon varmistamiseksi aloitettiin vuonna 2004 geodeettisten merkien tarkastukset ja merkien kunnostaminen.

Viron maankäyttölaitoksen rakenteeseen kuuluu maakirjaosasto, jonka alaisuudessa toimivat paikalliset maakirjatoimistot (yhteensä 16), tarkastustoimisto (rajojen tarkastukset) ja myös tiedotustoimisto. Maakirjatonttien tarkastukset ja rekisteröinnin hoitavat paikalliset maakirjatoimistot, jotka syöttävät tarkistamansa maakirjatontit maankäyttörekisteriin. Samalla tavoin keskitetysti eli rekisterin kautta tapahtuu myös maakirjatonttien lähtötehtävien lähettäminen.

Maankäyttölaitoksessa on maakirjan hoitamista helpottamaan perustettu maatietojärjestelmä, johon on kerätty kaikki maankäyttölaitoksen tuottamat tilatiedot. Maankäyttöjärjestelmässä on olemassa: digitaalinen kartta-aineisto (lähtökartta, peruskartta, maakirjakartta, ortovalokuvat

ym.), geodeettisia pisteitä koskevat tiedot (nimi, numero, koordinaatit, sijaintikaavat), maakirjan tiedot (maakirjatonttien rajat, maakirjatonttien tunnuksat, jne.).

Viron pinta-ala on 45 227 neliökilometriä. Koko alueesta on maarekisteriin rekisteröity 81,3 % (30. kesäkuuta 2006). Maauudistuksen tilastoja on kerätty vuodesta 1993, jolloin aloitettiin tietojen rekisteröinti maankäyttörekisteriin (ensimmäiset maakirjatontit rekisteröitiin tosin jo joulukuussa 1992).

Kirjoittaja on tekniikkatieteiden maisteri ja Viron maankäyttölaitoksen geodesiayksikön johtava asiantuntija. Sähköposti

karin.kollo@maaamet.ee.

Käytetty aineisto:

Viron maankäyttölaitoksen web-sivusto www.maaamet.ee.

Lisätietoja Viron maamittauksesta saa osoitteesta www.maaamet.ee/index.php?lang_id=1&page_id=37&menu_id=2. Maakirjassa rekisteröityihin tontteihin ja niitä koskeviin tietoihin (mm. niiden sijaintiin) voi tutustua Viron maankäyttölaitoksen julkisten palveluiden sivulla osoitteessa www.maaamet.ee/index.php?menu_id=64&page_id=5.

